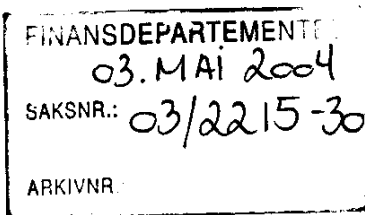

LANDKREDITT

Det Kgl. Finansdepartement
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Oslo, 30. april 2004

Vår ref.: OMN/IN

Høringssak; Forslag til forskrift om kredittforetak som utsteder obligasjoner med særskilt sikkerhet

Ved endringslov av 13. desember 2002 nr 77 til Finansieringsvirksomhetsloven (Fil) av 10. juni 1988 nr 40 ble det innført regler om verdipapirisering og "obligasjoner med særskilt sikkerhet / porteføljepant" (forkortet her til SSO).

Vi er kjent med at "Forslag til forskrift om kredittforetak som utsteder obligasjoner med særskilt sikkerhet" er sendt på høring. Vi viser til vårt brev av 26. mars 2004 til departementet, der vi ba om utsettelse med høringsfristen .

Det er særlig to forhold vi vil uttale oss om;

- 1) Likebehandling av ihendehaverobligasjoner med forskjellig utforming
- 2) Benevnningen kredittforetak

Vi ber om at kredittinstitusjoner som funder seg ved obligasjonsutstedelse fortsatt skal betegnes som kredittforetak uavhengig av type obligasjoner som legges ut. Vi ber også om at kredittforetak som ikke velger særskilt sikre obligasjoner som hovedinstrument, skal kunne benytte særskilt sikre obligasjoner som en mindre del av sin virksomhet.

1 Likebehandling av ihendehaverobligasjoner med forskjellig utforming

Landkreditt er en kredittforening som siden 1915 har drevet virksomhet som kredittforetak. Målgruppen for finansieringsvirksomheten er landbruket og annen bygderelatert virksomhet. 95% av våre utlån er sikret innen 60% av godkjent låneverdi (1. prioritet). I 1978/79 ble Norges Landhypotekforening for 2. prioritets pantelån på jordbruk og skog, slått sammen med Landkreditt og ca 5% av våre utlån er sikret innen 80% av godkjent låneverdi (2. prioritet).

Vi har i alle år skaffet utlånsmidlene tilveie i obligasjonsmarkedet og benyttet balanseprinsippet fram til 1995. Fortsatt utgjør denne type innlån og utlån ca 20% av vår funding og våre utlån.

Balanseprinsippet innebærer at utstedte ihendehaverobligasjoner er identifisert i serier og avdelinger og at fundingen er benyttet til utlån og pantobligasjoner knyttet til samme serie og avdeling. For obligasjonsihendehaveren betyr balanseprinsippet at

- a) innlånet i serie/avdelingen reduseres i takt med at pantelånet nedbetales
- b) det etableres eget reservefond pr innlånsserie
- c) det gjelder tilleggsansvar for låntaker

At vi fra 1996 valgte å utstede ihendehaverobligasjoner uten balanseprinsipp, har sammenheng med situasjonen i pengemarkedet på den tiden, som bl.a. var preget av tilpassing til en ny markedssituasjon etter opphevelse av rente- og emisjonskontrollen på slutten av 1980-tallet. Det hadde også vært et overdrevent negativt fokus på låntakernes tilleggsansvar i tilknytning til situasjonen i enkelte kredittforetak rundt 1990.

Besøksadresse
Karl Johans gate 45
0162 Oslo

Postadresse
Postboks 1824 Vikå
0123 Oslo

Tlf. 23 00 08 00
Fax. 23 00 08 07

E-post: kundeservice@lkbank.no
Org. nr. 838 745 512 NO
www.lkbank.no

Det er likhetstrekk mellom balanseprinsippet og SSO, selv om ordningene på ingen måte er identiske. Investor er ved balanseprinsipp lån sikret ved reservefond og tilleggsansvar. I tilfelle konkurs hos kredittforetaket, får eierne av SSO adgang direkte til de belånte pant. Man oppnår imidlertid ikke den merinnbetaling ut over lånesaldo hos den enkelte låntaker som tilleggsansvaret for balanseprinsipp lån ville gi.

Etter vår oppfatning vil det etter innføringen av ordningen med særskilt sikre obligasjoner kunne være mulig å utstede tre typer ihendehaverobligasjoner; ihendehaverobligasjoner uten spesielle egenskaper, ihendehaverobligasjoner knyttet til balanseprinsippet og ihendehaverobligasjoner med særskilt sikkerhet. For investorene er det i første tilfelle utsteders soliditet og godhet i drift som avgjør prisingen av ihendehaverobligasjonen. For balanseprinsippobligasjoner vil tilleggsansvar, reservefond og graden av nedbetaling ha betydning. For disse papirene vil en "rating" av utsteder kunne være av størst interesse. For særskilt sikrede obligasjoner er det i tillegg til trygghet for soliditet og godhet i drift hos utsteder, de belånte panteobjekt som er av interesse. Det er antatt at det således er "rating" av utlånsporteføljen som vil være av størst interesse.

De nye lovbestemmelsene om SSO legger opp til en tilstand der dette skal være eneste type funding i de kredittforetak som velger å benytte denne typen ihendehaverobligasjoner. Det kan bety at kredittforetak som benytter andre typer ihendehaverobligasjoner ikke skal kunne benytte SSO. Dette kommer bl.a. til uttrykk i Fil § 2 – 26, 3. ledd hvor man taler om kredittforetak som har endret vedtektene, men som ennå ikke har tatt i bruk SSO, til forskjell fra rene SSO foretak. Vi mener at det også må kunne være tale om kombinasjoner, hvor kredittforetak som i hovedsak benytter "vanlige" ihendehaverobligasjoner også må kunne ha anledning til å utstede særskilt sikre obligasjoner. Om foretaket velger å benytte flere typer ihendehaverobligasjoner, vil måtte bero på de bedriftsinterne vurderinger av hvilken betydning dette måtte ha for fundingsituasjonen i selskapet samlet sett. Det er vår vurdering at kredittforetak som retter seg mot næringslivslån i særlig grad vil ha behov for fleksibilitet i valg mellom SSO og andre obligasjonsinnlån. Ut fra vår erfaring med ihendehaverobligasjoner knyttet til balanseprinsippet og "vanlige" ihendehaverobligasjoner, er det ingen regnskaps- eller rapporteringsmessige vanskeligheter med å nytte flere forskjellige fundinginstrumenter innen ett og samme selskap. Vi kan ikke se at særskilt sikre obligasjoner skulle representere noen ekstra vanskelighet i så måte.

Om kredittforetaket kan tillates å funde seg med både særskilt sikre obligasjoner og "vanlige" ihendehaverobligasjoner, framgår ikke direkte av loven eller forskriftsutkastet, men det gis noen føringer;

Fil § 2 – 26, 1. ledd sier at kredittforetak kan oppta "SSO" når det vedtektsmessige formål er a) å yte eller erverve bolighypoteklån, eiendomshypoteklån eller offentlige lån, og b) utlånsvirksomheten finansieres hovedsakelig ved SSO. "Hovedsakelig" indikerer etter vår oppfatning åpning også for annen funding enn SSO. Spørsmålet blir hva som skal legges i begrepet.

I Fil § 2 – 26, 3. ledd står det at Kredittilsynet kan gi samtykke til at kredittforetak som har endret vedtektene i samsvar med krav om tilpassing til SSO, men som ennå ikke har innrettet seg i samsvar med endringen, kan tillates å drive med SSO, når dette holdes atskilt fra den øvrige virksomhet. Etter vår oppfatning må det være anledning til at etablerte kredittforetak kan ta inn særskilt sikre obligasjoner som en mindre del av sin funding og vi ber om at dette reflekteres i forskriften.

Vi kan ikke se at porteføljerating skaper spesielle vanskeligheter som skulle tilsi at det ikke skulle være mulig å ha slik portefølje i et kredittforetak som også finansierer deler av sin virksomhet med "vanlige" obligasjoner. I større konsern med stor utlånsmasse, særlig innen boliglån, kan det være flere forhold som taler for at man etablerer et kredittforetak for de enkelte fundinginstrumenter som er tilgjengelige. For mindre virksomheter vil en slik organisering medføre ekstra omkostninger og tap av konkurransekraft.

Som tidligere nevnt ser vi ingen vanskeligheter i administrativt å knytte funding fra særskilt sikre obligasjoner til den panteporteføljen som er etablert med denne fundingen.

Vi foreslår at man i forskriftens § 2 får et eget avsnitt som for det første presiserer hovedsakelighetsbegrepet, og som for det annet presiserer at ett og samme kredittforetak, når vedtektene er tilpasset, kan drive delt virksomhet i form av funding både med SSO og andre former for obligasjonsinnlån, så lenge SSO porteføljene i regnskapet er klart atskilt fra resten av virksomheten.

2 Benevningen kredittforetak

Før endringene 13. desember 2002 lød Fil § 1 – 5 nr 1 slik: "Som kredittforetak regnes foretak som etter sine vedtekter i hovedsak finansierer utlånsvirksomheten ved utstedelse av obligasjoner". Etter dette var Landkreditt et kredittforetak.

Fil § 1 – 5 nr 1 lyder etter endringene 13. desember 2002: "Som kredittforetak regnes kredittinstitusjon som ikke er bank".

Ifølge Fil kap. 2 IV er det bare kredittforetak som kan utstede SSO.

Fil § 3 – 3, 1. ledd 3. punktum lyder: "Finansieringsforetak må ha særskilt tillatelse av Kongen for å drive virksomhet som kredittforetak".

I overgangsbestemmelser gitt 22. desember 2003 sammen med ikrafttredelsesbestemmelsene for endringene i Fil, står det i § 2: "Finansieringsforetak som ved lovens ikrafttredelse driver som kredittforetak, kan fortsette virksomheten dersom foretaket innen 1. juli 2004 har søkt om tillatelse etter Fil § 3 – 3, 1. ledd 3. punktum. Et slikt finansieringsforetak kan ikke oppta "SSO" før det har fått tillatelse til å drive virksomhet som kredittforetak".

Etter lovendringene omfatter definisjonen av kredittforetak et videre felt enn tidligere. FNH har anslått at det etter den tidligere definisjon i Fil § 1 – 5 nr 1 var ca 10 kredittforetak i Norge. Nå kan også en del finansieringsselskaper kunne bli omfattet, hvis de søker. Vi antar at den utvidete definisjon tar utgangspunkt i Banklovkomisjonens utredning nr 4 (NOU 1998 : 4) hvor det foreslås at bare bank og kredittforetak skal kunne bruke betegnelsen kredittinstitusjon.

Ot.prp. nr 104 (2001 – 2002) som langt på vei bygget på Banklovkomisjonens innstilling nr 6 (NOU 2001 : 23), la grunnlaget for endringene i Fil 22. desember 2003. I Ot.prp. 104 står det under merknader til de enkelte bestemmelser i lovforslaget under "ikrafttredelses- og overgangsbestemmelser" (side 58):

"Overgangsbestemmelsene skal legge til rette for at finansieringsforetak som i dag driver virksomhet som kredittforetak, kan tilpasse seg det nye konsesjonskravet for kredittforetak i utkastet § 3 – 3 første ledd på en smidig måte. Departementet er kjent med at det er én operativ kredittforening (Landkreditt) som vil bli berørt av det nye konsesjonskravet".

Vi antar at hovedhensikten med søknadsregimet på dette feltet er å fange opp foretak / selskaper som ikke tidligere var "kredittforetak" og som vil benytte adgangen til SSO.

Vi kan ikke forstå det har vært meningen å knytte begrepet "kredittforetak" til foretak som kun utsteder særskilt sikre obligasjoner. Vi kan heller ikke se at adgangen til å utstede "vanlige" obligasjoner eller obligasjoner etter balanseprinsippet er ment å skulle falle bort. Det vil framstå som lite smidig og uforståelig at Landkreditt, dersom vi velger ikke å gå over til i hovedsak å utstede SSO, ikke lenger skulle være definert som kredittforetak. Begrepet "kredittforetak" benyttes som identifikasjon en rekke steder i regelverket og konsekvensene av eventuelt nå å skulle ekskludere etablerte kredittforetak er ikke klarlagt.

Vi ber om at det foretas en presisering i forskriftens § 1 om at finansieringsforetak, som ble definert som kredittforetak før lovendringen av 22. desember 2003 trådte i kraft, fortsatt skal kunne bruke denne betegnelsen uavhengig av om man utsteder "vanlige" obligasjoner, obligasjoner etter balanseprinsippet eller særskilt sikre obligasjoner.

Med vennlig hilsen
LANDKREDITT

Inge Haugland (s)
styreleder

Oddvar M Nordnes
konsernsjef